

Tillstånd och Prövning

Regeringen
Infrastrukturdepartementet
i.registrator@regeringskansliet.se

2022-07-07

Yttrande över Affärsverket svenska kraftnät's ansökan om nätkoncession för linje för en 320 kV ledning från Hurva station till svensk territorialgräns utanför Ystad

Energimarknadsinspektionen (Ei) överlämnar ärendet med yttrande till regeringen för beslut, eftersom ansökan avser en utlandsförbindelse.

Beslut

Ei föreslår att regeringen fattar följande beslut.

- 1 Affärsverket svenska kraftnät (202100–4284) meddelas nätkoncession för linje för en 320 kV (konstruktionsspänning) kombinerad mark- och sjökabel från Hurva station till svensk territorialgräns utanför Ystad i Hörby, Ystad och Sjöbo kommuner, Skåne län, i den sträckning som framgår av bifogad karta, bilaga 1. Nätkoncessionen gäller tills vidare.

Nätkoncessionen förenas med följande villkor.

- 1.1 Nätverksamheten ska utöver vad som anges i detta beslut bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Affärsverket svenska kraftnät har angett i ansökan med bilagor eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
- 2 Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller de krav som framgår av 6 kap. miljöbalken.

2020-103488-0072

Innehåll

1	Ei:s roll i tillståndsprocessen	3
2	Affärsverket svenska kraftnäts ansökan	3
2.1	Ledningens syfte.....	3
2.2	Alternativredovisning.....	4
2.3	Samråd	5
2.4	Förordat alternativ	6
3	Bestämmelser som ligger till grund för Ei:s yttrande	7
4	Ei:s motivering till yttrandet	7
4.1	Formella frågor	7
4.2	Frågor som ligger utanför Ei:s prövning.....	7
4.3	Ledningens miljöpåverkan	7
4.3.1	Miljöpåverkan på land	8
4.3.2	Miljöpåverkan till sjöss	15
4.4	Lämplighetsbedömning.....	16
4.5	Sammanfattande bedömning	17

1 Ei:s roll i tillståndsprocessen

Ei prövar ansökningar om tillstånd att bygga och driva elledningar (nätkoncession). Tillståndsprövningen ska säkerställa att sökanden är lämplig att bedriva elöverföring (nätverksamhet) och att ledningen har ett godtagbart syfte. Ei:s prövning ska också garantera att ledningar byggs på ett sätt att människors hälsa och miljön skyddas mot omotiverat stora skador och olägenheter. Som en del i handläggningen ska Ei begära in synpunkter från ett antal särskilt angivna remissinstanser. Ei har därför skickat Affärsverket svenska kraftnäts ansökan till Länsstyrelsen i Skåne län, Försvarmakten, Elsäkerhetsverket, Trafikverket, Skogsstyrelsen, Sveriges Geologiska Undersökning, Sveriges Fiskares Producentorganisation, berörda kommuner, berörda områdeskoncessionshavare samt ägare och innehavare av särskild rätt till de fastigheter som berörs av ledningen. Försvarets radioanstalt har informerats om ansökan.

Miljökonsekvensbeskrivningen har tillsammans med ansökan kungjorts i Ystads Allehanda och Skånska Dagbladet.

2 Affärsverket svenska kraftnäts ansökan

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) har ett projekt kallat Hansa PowerBridge. Projektet innebär att en 320 kV kombinerad mark- och sjökabel ska byggas från station Hurva till svensk territorialgräns utanför Ystad i Hörby, Ystad och Sjöbo kommuner, Skåne län. Svenska kraftnät har ansökt om nätkoncession för linje för att realisera Hansa PowerBridge och har yrkat att nätkoncessionen ska gälla tills vidare. Ledningen ska konstrueras för 320 kV men drivas på en spänning om cirka 300 kV.

Svenska kraftnät har själva antagit att projektet medför betydande miljöpåverkan.

2.1 Ledningens syfte

Svenska kraftnät planerar tillsammans med den tyska transmissionsnätsoperatören 50Hertz för en ny likströmsförbindelse, Hansa PowerBridge, mellan Sverige och Tyskland. Enligt Svenska kraftnät är det huvudsakliga syftet med projektet att stärka kopplingen mellan Norden och övriga Europa genom ökade möjligheter till elhandel. Hansa PowerBridge kommer även att bidra till att trygga elförsörjningen i södra Sverige genom ökad importkapacitet från Tyskland vid ansträngda förhållanden.

Ytterligare ett syfte med Hansa PowerBridge är att kunna exportera ett överskott av förnybar elproduktion från Norden och därmed ersätta fossilbaserad produktion på kontinenten. Att kopplingen till kontinenten stärks fyller därför en viktig funktion i strävan mot en hållbar och kostnadseffektiv europeisk elförsörjning.

Svenska kraftnät har beskrivit nollalternativet som att det inte kommer att ske någon ytterligare sammankoppling mellan Norden och övriga Europas elmarknader. Det innebär att det inte blir någon möjlighet till utökad elhandel och övergången till ett kraftsystem som är baserat på förnybara väderberoende kraftslag som vind och solkraft försvåras. Svenska kraftnät förväntar sig också att försörjningstryggheten i framför allt södra Sverige kommer att försämrats i nollalternativet.

2.2 Alternativredovisning

Svenska kraftnät har utrett ett antal alternativa anslutningspunkter, sträckningar och tekniska utföranden för Hansa PowerBridge. Befintlig station Hurva i Hörby kommun har bedömts vara den mest fördelaktiga stationen att ansluta till på den svenska sidan, eftersom det ur ett systemperspektiv är olämpligt att ytterligare belasta det befintliga växelströmsnätet med det tidsvisa produktionsöverskott som kommer norrifrån via befintliga transmissionsnätsledningar och ska exporteras till Tyskland.

Till sjöss ska sjökablarna gå in i Tyskland via en punkt i havet som utgör gränsen mellan Sveriges och Tysklands ekonomiska zoner. Tyskland har olika beslutade platser i landets havsplaner där ledningar ska korsa den tyska ekonomiska zonens gräns och/eller territorialgräns, vilket innebär att kablarna måste passera denna fasta punkt för att uppfylla det tyska kravet.

Svenska kraftnät har utrett olika alternativa sträckningar för att slutligen komma fram till förordat alternativ. De avgränsningar som har gjorts är för att bland annat undvika en nationalpark, merparten av förekommande Natura 2000-område, riksintresseområde för nuvarande och framtida utbyggnad av flygplatsen vid Sturup, Ramsarområden och naturvärden. Andra omständigheter som gjort att alternativ valts bort är att mycket ny ledningsgata skulle behöva tas i anspråk, ett stort antal bostäder skulle bli berörda och stor påverkan skulle ske på natur-, kultur- och boendemiljöer. Avgränsningar för sjödelen utgjordes av bland annat risk för höga föroreningshalter, känsliga hydrologiska förhållanden samt risk för dolda fornlämningar.

Svenska kraftnät har även redogjort för olika tekniker för att kunna realisera Hansa PowerBridge. Det framgår bland annat att likström är en förutsättning för att projektet ska bli av, eftersom det är en längre sträcka till havs som ledningen ska gå igenom. På grund av bland annat infrastruktur i form av vägar, järnväg, andra kraftledningar och flygplats är framkomligheten begränsad för en luftledning. Att sambygga, eller närbygga, en ny luftledning med befintliga luftledningar skulle också innebära att en svaghet byggs in i elsystemet och utgör därför en alltför stor driftsäkerhetsrisk för att vara ett godtagbart alternativ.

2.3 Samråd

Svenska kraftnät har genomfört två kompletta samråd och två kompletterande samråd. Samråden annonserades även i Ystads Allehanda och Skånska Dagbladet och samrådsmöten genomfördes under de båda kompletta samråden. Svenska kraftnät har efter genomförda samråd justerat sträckningen både till land och sjöss.

Efter avgränsningssamråd etapp 1 och 2 framkom synpunkter att justera sträckningen på land för att minimera påverkan på allmänna och enskilda intressen. Svenska kraftnät utredde därför en alternativ sträckning som utgjorde grund för ett kompletterande avgränsningssamråd. Alternativet följer i högre utsträckning befintlig infrastruktur och har mindre påverkan på jordbruket.

Andra synpunkter som framfördes var bland annat påverkan på berörda Natura 2000-områden och att planerade åtgärder kräver dispens från artskyddsförordningen. Oro uttrycktes om hur anläggningsarbetet kommer att påverka jordbruksmarken och eventuella skördeskador och markpackningsskador. Det framkom även krav på att kabeln till sjöss måste spolas ner och att den inte får utgöra en fara eller hinder vid fiske med bottentrål.

Det har även inkommit synpunkter från fastighetsägare som berör förekomst av nedgrävda avloppsrör, dräneringsrör, förekomst av hagar, förekomst av fornlämningar och odling av sockerbeter. Vidare framförs oro för begränsade möjligheter för jordbruk.

Ystad kommun ansåg att sträckning bör väljas så kabeln läggs ihop med annan infrastruktur så långt det är möjligt. Nya detaljplaner håller på att tas fram och kommunen gav förslag på vilken sida av Dag Hammarskjölds led som kabeln bör förläggas. Hörby kommun har informerat om att ledningen passerar genom ett område som är föremål för undersökningsborrning av vanadium och andra metaller. Vid passage av Bråån förordar kommunen schaktfri metod. Sjöbo

kommun har identifierat ett antal konfliktpunkter mellan föreslagen sträckning och kommunens infrastruktur såsom VA-nät, detaljplaner och gång- och cykeltunnlar. Kommunen förutsätter att elförbindelsen planeras på behörigt avstånd och inte inkräktar på kommunens intressen.

Synpunkter som inkommit från enskilda fastighetsägare berör bland annat passage av Bråån, förekomst av andra ledningar såsom dränering, fiber och jordvärme och oro över att ledningen kommer att förstöra betesmark och beteshagar. Andra synpunkter som lämnats berör att marken är mjuk och lätt blir vattensjuk, oro över förhöjda magnetfält och konsekvenser av detta samt värdeminskning på fastigheterna som berörs.

Svenska kraftnät fick även information om att en del av sträckningen till sjöss berörde ett militärt övningsområde som av NATO ses som mycket viktigt och att infrastruktur som exempelvis kablar som installeras på havsbotten kommer leda till en betydande och generellt oacceptabel begränsning av områdets militära användbarhet. Svenska kraftnät utredde därför en alternativ sträckning utanför det militära övningsområdet som utgjorde grund för ett kompletterande avgränsningssamråd. Synpunkter som inkom under det kompletterande samrådet var bland annat att förändringen innebär att kabeln förläggs under en längre sträcka inom Natura 2000-området Sydvästkånes utsjövatten och närmre Kriegers flak.

2.4 Förordat alternativ

Den planerade ledningen kommer att vara en plastisolerad mark- och sjökabel för likström med aluminium- eller kopparledare. Ledningen kommer att bestå av två kablar som förläggs med inbördes avstånd, optorör eller optokabel och på landdelen även en jordlina.

Sträckningen börjar vid Hurva station och följer mindre vägar för att sedan följa väg 13 söderut, ömsom väster och ömsom öster om vägen för att undvika konflikt med natur- och kulturvärden och annan infrastruktur. Ledningen passerar väster om tätorten i Sjöbo och fortsätter följa väg 13 för att söder om Sjöbo gå genom åkermark och därefter återansluta till väg 13 till Sövestad där ledningen viker av västerut och följer småvägar parallellt med väg 13. Strax norr om Hedeskoga viker ledningen av i västsydvästlig riktning i cirka 1,5 kilometer och viker därefter av söderut och passerar E65 och Ystadbanan. Väster om Källesjö gård går ledningen vidare och ansluter till en mindre väg längs väg 9 och fram till kusten.

Från kusten väster om Ystad går ledningen i en sydvästlig riktning mot anslutningspunkten till sjöss. Sträckningen har anpassats efter kända vrak och bottenförhållanden.

3 Bestämmelser som ligger till grund för Ei:s yttrande

De bestämmelser som ligger till grund för det här yttrandet redovisas i bilaga 2.

4 Ei:s motivering till yttrandet

4.1 Formella frågor

Ei bedömer att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter som, med hänsyn till ledningens art och omfattning, krävs för att identifiera och beskriva ledningens direkta och indirekta effekter. Den möjliggör även en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön. Ei bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den kan ligga till grund för prövningen av ansökan.

4.2 Frågor som ligger utanför Ei:s prövning

Frågan om ersättning till de fastighetsägare som berörs av ledningen ligger utanför Ei:s uppdrag. Ledningsrätts- och ersättningsfrågor hanteras av Lantmäteriet eller genom överenskommelse mellan Svenska kraftnät och fastighetsägare.

4.3 Ledningens miljöpåverkan

Det finns särskilda regler om bland annat Natura 2000-områden, nationalparker, kulturminnen och kulturresevat, naturminnen, biotopskyddsområden, djur- och växtskyddsområden, strandskyddsområden samt vattenverksamhet i miljöbalken och andra författningar. Dessa bestämmelser gäller oavsett vad som beslutas i detta ärende. Det finns därför inte skäl att i villkor upprepa sådant som redan gäller enligt dessa regler.

Nedan följer en sammanfattning av de intresseområden som är viktigast vid prövningen av Svenska kraftnäts koncessionsansökan. Den planerade ledningen påverkar även andra områden som till exempel friluftsliv och kulturmiljö. Ei har dock bedömt att dessa intresseområden påverkas i mindre omfattning.

4.3.1 Miljöpåverkan på land

Ledningen går genom tre olika kommuner på land, Hörby, Ystad och Sjöbo. Sträckningen är cirka 55,5 kilometer lång. Där ledningen går på land kommer den framför allt sträcka sig genom jordbruksmark med begränsad bebyggelse. Det är främst vid Korsholm och Östraby i Hörby kommun, Rönås, Brandstad och Åsum i Sjöbo kommun samt Eneborg och Bromma i Ystad kommun som tätare bebyggelse finns.

Markanvändning

Ett flertal detaljplaner berörs i Hörby och Sjöbo kommuner, men Svenska kraftnät har bedömt att Hansa PowerBridge inte påverkar möjligheterna till avsedd markanvändning. Ledningen bedöms vara förenlig med befintliga detaljplaner.

Under remissen har Hörby kommun framfört att projektet är förenligt med gällande detaljplaner. Sjöbo kommun har, trots ett flertal påminnelser, inte inkommit med något yttrande under remissen. Ei bedömer att det inte har framkommit något i ärendet som tyder på att ledningen strider mot någon detaljplan. Kommunernas detaljplan utgör därmed inget hinder mot att Svenska kraftnät ska beviljas tillstånd för sökt ledning.

Det är till största del jordbruksmark eller annan öppen mark som kommer att påverkas av den planerade ledningen. Jordbruksmarkens kvalitet varierar på åkerklassificerings tiogradiga skala och är typiskt i storleksordning 4–8 i de tre berörda kommunerna.

För att i största möjliga mån minimera påverkan på jordbruket har Svenska kraftnät anfört att ledningen schaktas ner i jordbruksmark och alv och matjord kommer att separeras. Tillfälliga skador som packningsskador samt att dräneringsrör schaktas av uppstår ibland, men Svenska kraftnät kommer efter kabelförläggningen, i samband med återfyllnad av schakten, återställa sådana skador. För att minimera risken för denna typ av skador kan val av säsong när arbetet genomförs göras, befintliga vägar användas i så stor utsträckning som möjligt och stockmattor användas.

I Sjöbo kommun kommer ledningen gå genom eller i kanten av områden där skogsbruk bedrivs. Det är endast en kortare delsträcka som kommer att beröra skogsbruk, cirka 3,8 kilometer. För att minska påverkan på skogsbruket planerar Svenska kraftnät följa befintliga vägar i stor utsträckning. Tillfälliga skador som

packningsskador samt att dräneringsrör schaktas av kan uppstå, men kommer att återställas i samband med återfyllnad av schakten.

Svenska kraftnät bedömer att påverkan på jord- och skogsbruket kan begränsas till liten negativ påverkan under byggskedet.

Under remissen har det inkommit synpunkter från ett flertal fastighetsägare om att en kabel försvårar brukandet av marken och uppläggning av grödor samt att den riskerar att skada dräneringsledningarna som går i marken. Förslag på andra sträckningar för att minska påverkan har även lämnats. Ystad kommun har anfört att det förordade alternativet är det bästa för att gagna det allmänna intresset av att bevara jordbruksmark.

Svenska kraftnät har bemött inkomna synpunkter och bland annat anfört att tillfällig lagring av exempelvis sockerbetor och potatis kan läggas upp i stutor, precis som tidigare, även på marken ovanför kablarna. Vad gäller dränering ska Svenska kraftnät i samråd med berörda markägare vidta lämpliga åtgärder för att minimera påverkan på de dräneringssystem som finns. De dräneringar som påverkas kommer att återställas och Svenska kraftnät kommer att använda Jordbruksverkets anvisningar för återställning av dränering som riktlinje för sina arbeten. Förordad sträckning bedöms av Svenska kraftnät som den bästa och de förslag som lämnats bedömer Svenska kraftnät inte vara lämpliga på grund av bland annat tekniska svårigheter.

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse enligt miljöbalken och Ei konstaterar att enskilda markägare kan påverkas i större omfattning, men sett till den totala arealen av bruksmark är det en mindre del som berörs av planerad ledning. Ledningen kommer att vara markförlagd, vilket innebär mindre påverkan på fortsatt brukande av marken än vid luftledning. De synpunkter som har inkommit från fastighetsägare angående lagring av grödor och påverkan på dräneringssystem har Svenska kraftnät bemött och visat att ledningens påverkan inte kommer att leda till någon negativ påverkan på dessa intressen och att i de fall påverkan kommer att ske så ska Svenska kraftnät återställa systemen. Ei finner att påverkan på jord- och skogsbruket inte är av sådan omfattning att Svenska kraftnät inte kan beviljas tillstånd för sökt ledning.

Magnetfält

Svenska kraftnät har anfört att ledningen planeras så att det inte kommer finnas bebyggelse eller övriga byggnader inom tio meter från ledningens centrumlinje. En likströmsledning har ett statiskt magnetfält och växlar inte riktning på det

frekventa sätt som magnetfältet från en växelströmsledning gör. Det finns inga indikationer på att en ändring av det statiska magnetfältet med några få mikrotesla skulle innebära en hälsorisk. De beräkningar som Svenska kraftnät gjort avseende magnetfältet från aktuell ledning visar att magnetfältsvärdet är lågt.

Det framgår av redovisningen från Svenska kraftnät att ledningens sträckning har planerats så att ingen bebyggelse där människor stadigvarande vistas ska finnas inom tio meter från ledningen. Magnetfältet från transmissionsnätsledningens likströmskablar medför inte någon risk för förhöjda magnetfältsvärden på ett sådant avstånd. Ei finner att ledningens magnetfält inte utgör något skäl för att neka Svenska kraftnät tillstånd

Naturmiljö

Planerad ledning berör områden som har betydelse för bland annat biologisk mångfald. Svenska kraftnät har genomfört ett flertal inventeringar för att utreda vilka naturvärden och skyddsvärda arter som finns inom området för ledningen.

Till största delen går ledningen genom åkermark som inte har några särskilda naturvärden. I området finns värdefulla trädmiljöer med skyddsvärda träd och olika sötvattenmiljöer med ett stort antal diken och ett fåtal vattendrag och småvatten. Vid naturvärdesinventeringen identifierades totalt 97 naturvärdesobjekt där 1 objekt klassades med mycket högt naturvärde (klass 1) och 15 objekt med högt naturvärde (klass 2). Övriga objekt har klassificerats med klass 3 (påtagligt naturvärde).

Svenska kraftnät har anfört att planerad ledning kommer att påverka 4 av de identifierade naturvärdesobjekten negativt. Samtliga objekt som påverkas har getts klass 3, påtagligt naturvärde. Påverkan som kommer att ske bedöms vara tillfällig och det är främst betesmark som kommer att påverkas, vilket innebär att marken relativt snabbt bör kunna återhämta sig när ledningen har förlagts. De mest skyddsvärda träden kommer helt undvikas genom vald sträckning eller att ledningen anläggs med schaktfri metod.

Ledningen berör ett Natura 2000-område, Sövdeborg, som finns norr om Snogeholmssjön. Syftet med området är att bevara värdefulla skogsmarker och särskilda arter som området avser att skydda är till exempel ekoxe och det hotade fladdersmusarten barbastell. Områdets biologiska mångfald är hög och dess värde bedöms i sin helhet vara mycket högt. Sträckningen för planerad ledning går längs med kanten i Natura 2000-området i cirka 700 meter, varav cirka 300 meter går strax inom områdets gräns. Svenska kraftnät bedömer inte att området som

ledningen går inom består av någon naturtyp som Natura 2000-området avser att bevara, utan består av unga tall-, gran- och björkplanteringar. Där ledningen går i kanten eller strax utanför Natura 2000-området består området av ädellövskog med bok och ek med potential att bli ett fullvärdigt Natura 2000-habitat i framtiden.

Svenska kraftnät har utrett alternativ för att helt undvika Natura 2000-området, men bedömt att det inte är möjligt. Genom att välja förordad sträckning och att använda schaktfri förläggningssmetod kan dock utpekade naturtyper och arter i Natura 2000-området undvikas. Tillstånd för verksamheten kommer också sökas enligt miljöbalken. Svenska kraftnät bedömer att verksamheten inte kommer att medföra skada på de livsmiljöer som området är avsett att skydda eller att de arter som avses att skyddas utsätts för störning.

Ledningen passerar områden med generellt biotopskydd, såsom stenmurar och öppna diken samt alléer och odlingsrösen. Det förekommer även 3 områden av riksintresse för naturvärden (3 kap. 6 § miljöbalken) som ledningen tangerar eller går genom. Det finns även 4 områden som omfattas av strandskydd som ledningen berör, ett flertal utpekade naturvärden i länsstyrelsens naturvårdsprogram och andra naturmiljöer som är utpekade för sina naturvärden av till exempel Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Fiskeriverket.

Svenska kraftnät avser att ansöka om dispens där bedömning görs att naturmiljön kan skadas i områden med generellt biotopskydd. Samtliga alléer bedöms kunna undvikas genom vald sträckning eller att ledningen förläggs med schaktfri metod. Vad gäller de riksintressen för naturvård som ledningen berör bedömer Svenska kraftnät att verksamheten inte kommer att ge någon påverkan eller endast obetydlig påverkan, eftersom sträckningen inte berör värdekärnorna för riksintressena eller påverkar förutsättningarna för områdenas bevarande. Där ledningen korsar ett riksintresse bedömer Svenska kraftnät att konsekvenserna kommer bli obetydliga, eftersom sträckningen har anpassats för att undvika områdets värdekärnor och en markförlagd ledning innebär en begränsad exploatering.

De strandskyddade områden som berörs av ledningen kommer korsas med schaktfri metod och Svenska kraftnät bedömer att det endast ger obetydliga konsekvenser. Konsekvenserna för övriga områden bedöms också vara obetydliga främst på grund av vald sträckning och att Svenska kraftnät planerar schaktfri förläggningssmetod.

Natura 2000-området, alléer, riksintressen för naturvård, strandskyddade områden samt övriga utpekade områden har Svenska kraftnät bedömt kan undvika påverkan, eftersom ledningens sträckning är vald för att inte ge någon påverkan på dessa intressen. I de fall de trots det är berörda kan negativ påverkan undvikas genom val av förläggningsmetod. Svenska kraftnät har uppgett att schaktfri förläggning kommer att tillämpas.

Under remissen har synpunkter framförts om bland annat invasiva arter och att Natura 2000-tillstånd krävs för Sövdeborg. Andra synpunkter som framförts är att det är viktigt att styrd borring används där kabeln övergår från land till hav samt att det finns flera objekt som berörs som kommer kräva dispens från biotopskyddet.

Svenska kraftnät har fått tillfälle att bemöta inkomna synpunkter och bland annat framfört följande. Inför entreprenadstart kommer ett samråd enligt miljöbalken att genomföras med länsstyrelsen för hur hantering av invasiva arter ska ske. Eventuella skyddsåtgärder kommer att hanteras då. Styrd borring kommer att användas vid passage av bland annat Torpsbäcken och påverkan på grundvatten utreds kontinuerligt.

De naturvärdesobjekt som Svenska kraftnät har bedömt inte kan undvika påverkan har samtliga klassificerats med påtagligt naturvärde, klass 3, i genomförd naturvärdesinventering. Ei bedömer att det intrång som ledningen gör i identifierade naturvärdesobjekt inte är av sådan omfattning att det föreligger hinder mot att koncession beviljas. Inte heller är påverkan på de fåtal skyddsvärda träd som inte har kunnat undvikas av förordad sträckning av sådan karaktär att sträckningen är att betrakta som olämplig. Även om sträckningen berör ett flertal skyddsvärda områden såsom alléer, riksintressen för naturvård och strandskyddade områden bedömer Ei att Svenska kraftnät genom val av förordad sträckning och planerade anläggningsmetoder har visat att den förordade sträckningen inte kommer att påverka naturvärdena i någon större omfattning.

Natura 2000-området Sövdeborg har lagstadgat skydd och höga naturvärden. Det är dock endast en kort del av sträckningen som kommer att beröra området och då är det endast i utkanten av området. Den del av Natura 2000-området som ledningen kommer att gå inom består inte av någon naturtyp som området är avsett att bevara. Ei bedömer att Svenska kraftnät har planerat sträckningen för att minimera påverkan och att den del av Natura 2000-området som ledningen går inom inte är av sådan karaktär eller omfattning att nätkoncession bör nekas.

Artskydd

De artinventeringar som genomförts har bland annat visat att det i området finns ett flertal rovfågelbon där två arter är känsliga för planerade åtgärder. Det finns även ett flertal groddjursarter i området och alla är fridlysta. Det groddjurstätaste området finns mellan Sjöbo och Ystad där även de mest lämpliga småvattnen och ledvattnen finns för groddjuren. Det är även i detta område som Natura 2000-arterna lövgroda, klockgroda, lökgroda, åkergroda och större vattensalamander finns.

Svenska kraftnät bedömer att ledningen inte riskerar någon negativ påverkan på de rovfåglar som har bon i närheten av sträckningen. Anläggningsarbetet kommer att ske utanför häckningstid i närheten av dessa boplatser och verksamheten i övrigt ger ingen eller obetydlig påverkan på rovfåglar och övriga fågelarter under byggskedet. För groddjuren kan deras födosöksplatser påverkas vid förläggning av kablarna, men Svenska kraftnät bedömer att marken snabbt kan återhämta sig efter att ledningen är nedlagd och att påverkan blir tillfällig.

Där ledningen går genom eller intill skogspartierna vid Rönås, Åsumsån, Snogeholmsområdet och Assmåsa har Svenska kraftnät genomfört en inventering av vedlevande insekter. Resultatet visar att skalbaggar dominerar de vedlevande insekterna. Inventeringen identifierade 83 naturvårdsintressanta insekter och samtliga inventerade områden har höga eller mycket höga entomologiska värden med flera hotade arter.

Den planerade sträckningen har valts för att ingen påverkan på vedlevande insekter ska uppstå. Genom att tillämpa schaktfri förläggningssmetod bedöms det inte uppstå någon negativ påverkan på de vedlevande insekterna eller deras livsmiljöer.

Vid Åsumsån, Snogeholm och Assmåsa har även en fladdermusinventering genomförts som visar en rik fladdermusfauna. Inventeringen identifierade totalt tio olika arter där tre arter är sällsynt förekommande och en art är rödlistad. Påverkan på fladdermöss har undvikits genom att välja förordad sträckning och att ledningen i känsliga miljöer kommer förläggas med schaktfri metod. Svenska kraftnät bedömer att ledningen inte kommer att generera någon påverkan eller endast obetydligt påverka fladdermöss.

Längs kusten mellan Svarte och Ystad har Svenska kraftnät låtit genomföra en inventering av sandödlor, som är en fridlyst art och en prioriterad Natura 2000-art. Inventeringen resulterade i att en tidigare nästan okänd population av sandödlor

identifierats. Observationerna är koncentrerade till området där sträckningen övergår från landkabel till sjökabel i Lilleskogen väster om Ystad.

Svenska kraftnät bedömer att ingen eller obetydlig påverkan på sandödla under byggskedet kommer uppstå, eftersom känsliga områden för populationen som identifierats helt kan undvikas om huvudalternativet för korsning av strandlinjen följs. Väljs alternativ 2 riskerar sandödlan påverkas negativt, men Svenska kraftnät planerar att följa förordad placering och utförandetid, vilket bedöms ge ingen till obetydlig påverkan.

Vid remissen har länsstyrelsen bland annat påpekat att det finns boplats för havsörn inom 300 meter från arbetsområdet och att senaste observationen för spelflykt gjordes 2019. Länsstyrelsen yrkar att Svenska kraftnät inte bör genomföra några arbeten inom 500 meter från boplatsen från 1 januari till 31 juli och ingen avverkning eller röjning får ske från 1 april till 31 juli. Svenska kraftnät bör även uppdatera sin kunskap om förekomst av revir och boplatser för skyddsvärda arter inför byggstart och under byggtiden.

Svenska kraftnät har bemött länsstyrelsens yttrande och anfört att samråd kommer att ske med länsstyrelsen angående eventuella tidsrestriktioner för byggnation i det fall det aktualiseras. En studie avseende eventuella boplatser för havsörn har påbörjats och undersökningen genomförs med bland annat länsstyrelsen och Projekt havsörn samt inhämtning av uppgifter från Artdatabanken och fältobservationer. Projekt havsörn har meddelat att havsörn inte längre häckar i området, men att det är mycket vanligt att de jagar. Det finns även vissa indikationer på att de kanske snart kommer börja häcka igen. Eventuell häckning kommer att kontrolleras fler gånger under häckningsperioden och Svenska kraftnät kommer föra fortsatt kontinuerlig dialog med Projekt havsörn. Vad gäller skyddsåtgärder för groddjur har Svenska kraftnät ändrat sin formulering för att följa länsstyrelsens rekommendation.

Ei finner att genomförda inventeringar är av sådan omfattning att de kan ligga till grund för bedömning av påverkan på de skyddade arter som finns i området. Svenska kraftnät har redovisat de fynd som har gjorts och Ei bedömer att vald sträckning har anpassats för att i så stor utsträckning som möjligt undvika de områden som är särskilt känsliga för arternas fortbestånd. Svenska kraftnät har också åtagit sig ett flertal olika skyddsåtgärder för att minska risken för negativ påverkan, bland annat kommer anläggningsarbeten undvikas vid Rönås och Södra Åsum under perioden 1 februari till 31 maj för att minska eventuell påverkan på

skyddsvärda fågelarters reproduktionsmöjligheter. Stenmur och stenröse i anslutning till ledningssträckningen vid Krageholmsvägen 40 kommer att lämnas orörd för att säkerställa groddjurens övervintringsmöjligheter och anläggningsarbeten vid Välahusen och Källesjö kommer undvikas under en period från mars till maj för att skydda groddjuren från att falla ner i öppna, schaktade kabeldiken.

Vid en helhetsbedömning av de utredningar som har gjorts och de skyddsåtgärder som Svenska kraftnät har åtagit sig finner Ei att utredningarna avseende naturmiljö och artskydd är av tillräcklig omfattning för ärendets storlek. De värdeobjekt och skyddade arter som har identifierats har utretts och Svenska kraftnät har planerat sträckningen för att påverkan ska bli så liten som möjligt. I de fall där påverkan inte går att helt undvika har Svenska kraftnät i stället åtagit sig olika skyddsåtgärder. Ei bedömer att genom vald sträckning och föreslagna skyddsåtgärder kommer de värdefulla miljöer och skyddsvärda arter som finns i området att påverkas i mindre omfattning. Det finns ingen anledning att neka Svenska kraftnät tillstånd att bygga planerad ledning på grund av naturmiljön eller skyddsvärda arter.

4.3.2 Miljöpåverkan till sjöss

Av ledningens totala längd är cirka 43 kilometer till sjöss som ingår i Ei:s prövning. Sträckningen går genom södra Östersjön och berör utpekade riksintresseområden och ett skyddat naturområde. Svenska kraftnät har genomfört marina naturvärdesinventeringar för att undersöka den marina miljön.

Det framgår av dom M 5393–20, meddelad av mark- och miljödomstolen i Växjö, att ledningens påverkan till sjöss avseende blåmusselbankar, marina däggdjur och grumling i Natura 2000-området Sydvästskånes utsjövatten har prövats. Så har även påverkan på miljökvalitetsnormer, lokalisering och alternativa utformningar. Dispens har även meddelats inom strandskyddat område. Mark- och miljödomstolen har också fastslagit ett flertal villkor för att minimera negativ påverkan på bland annat skyddsvärda arter, bottenfauna och oexploderad ammunition. Det saknas därför skäl för Ei att göra en miljöprövning för dessa områden.

Yrkesfiske

Totalt tre riksintressen för yrkesfisket sammanfaller med planerad sträckning vid strandlinjen. Den första sträckningen som berörs är cirka 5,3 kilometer och området är cirka 65 kvadratkilometer stort och utgör fångstområde för torsk,

fatfisk och ål. Vid Södra Skånes utsjöområde finns ytterligare ett riksintresse för yrkesfisket som sammanfaller med planerad ledning. Sträckningen är cirka 18 kilometer och området är cirka 1025 kvadratkilometer stort och utgör fångstområde för bland annat torsk, strömming och skarpsill. Det tredje riksintresset för yrkesfiske är Falsterbo utsjöområde och sammanfaller med planerad ledning cirka 30 kilometer från kusten på en sträcka av cirka 5 kilometer. Riksintresset är totalt cirka 513 kvadratkilometer stort och utgör fångstområde för bland annat torsk, strömming och skarpsill.

Baserat på statistik om ekonomiskt värde av förekommande yrkesfiske i de tre riksintresseområdena och dess förutsättningar har Svenska kraftnät bedömt områdenas värde och känslighet som högt.

Under remissen har yttrande från Sveriges Fiskares Producentorganisation inkommit som anfört att ledningen måste spolas eller grävas ned under havsbotten för att inte utgöra hinder för det fiske som bedrivs. Svenska kraftnät har bemött inkomna synpunkter och har för avsikt att spola eller gräva ned kablarna.

Ei bedömer att de metoder som Svenska kraftnät har valt för att förlägga kablarna är godtagbara enligt de yrkesverksamma fiskare som är berörda av arbetena med nedläggning av ledningen. Det har inte framkommit andra synpunkter som utgör skäl att ifrågasätta valda metoder. Ei bedömer att tillräckliga åtgärder kommer att vidtas för att minimera risken för negativ påverkan på yrkesfisket.

4.4 Lämplighetsbedömning

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk som enligt sin instruktion från regeringen bland annat ska bedriva transmissionsnätsverksamhet. Svenska kraftnät är därför från allmän synpunkt lämpligt att utöva nätverksamhet.

Hansa PowerBridge syftar till att ansluta Sverige och Tyskland för att stärka kopplingen mellan Norden och övriga Europa. Ledningen ska ge ökade möjligheter till elhandel och bidra till att trygga elförsörjningen i södra Sverige genom ökad importkapacitet från Tyskland. Projektet bidrar också till ökad förnybar elproduktion. Ledningen bidrar dock inte till att uppfylla de europeiska kraven om viss mängd sammanlänkningskapacitet, eftersom det kravet i dagsläget redan är uppfyllt med god marginal.

Den CBA som Svenska kraftnät har lämnat in pekar på att Hansa PowerBridge bidrar till ökad elmarknadsnytta och den samhällsekonomiska kalkylen visar på ett klart positivt nettonuvärde i ett europeiskt perspektiv. Ur ett både svenskt och nordiskt perspektiv kommer nettonuvärdet dessutom att bli högre än för Europa som helhet.

Ei bedömer att vald teknik, likströmkablar, utgör det bästa alternativet för Hansa PowerBridge, eftersom ledningen är lång och till stor del kommer vara förlagd till sjöss. Det har inte heller framkommit något som indikerar att vald teknik är olämplig, eftersom Svenska kraftnät har redogjort för att luftledning inte är lämpligt på grund av bland annat framkomlighetsproblem på grund av övrig infrastruktur. Ei bedömer att Svenska kraftnät i tillräcklig omfattning har motiverat vald lokalisering och vilka hänsyn som har tagits.

Ei bedömer därmed att ansökt ledning är lämplig.

4.5 Sammanfattande bedömning

Ei bedömer att Svenska kraftnäts ansökan om nätkoncession för linje för en 320 kV ledning från Hurva station till svensk territorialgräns utanför Ystad, är förenlig med bestämmelserna i ellagen och miljöbalken. Ansökan ska därför godkännas. På Svenska kraftnäts begäran ska nätkoncessionen gälla tills vidare. Inga särskilda skäl för att tidsbegränsa nätkoncessionen har framkommit.

Det finns skäl att binda Svenska kraftnät till de åtaganden som affärsverket gjort i sin ansökan med bilagor och de som gjorts under handläggningen av ärendet. Detta kan göras genom att beslutet förenas med ett allmänt villkor. Vid byggnation, reparation och underhåll ska Svenska kraftnät också vidta de skyddsåtgärder som beskrivits. Svenska kraftnät är dock inte förhindrat att i framtiden använda metoder som har mindre påverkan på människors hälsa eller miljön och som inte tillför betydande extra kostnader för kundkollektivet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Ulrika Hesslow. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsekonomen Therese Hindman Persson, biträdande chefsekonomen Jens Lundgren, experten Roger Husblad, biträdande

avdelningschefen Karin Edvardsson, enhetschefen Therese Jagestig Bjurquist och juristen Anna Haraldsson, föredragande.

Bilagor

- 1 Karta över ledningens sträckning
- 2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2022-07-07

2020-103488-0072